

İŞTE DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞININ GÖRÜŞÜ

ÖZET: Doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin memurun kazanılmış hak aylığında dikkate alınıp alınmayacağı, intibak işleminin ne zaman yapılacağı, bu sürelerin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 37 nci, 64 üncü maddesi ile 68 inci maddesinin (B) fıkrası ile yıllık izne esas hizmet süresinin kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hk. (6/2/2017-757)

İlgide kayıtlı yazıda;

1) Doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 37 nci, 64 üncü maddesi ile 68 inci maddesinin (B) fıkrası kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği,

2) Doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin yıllık izne esas hizmet süresinin hesabında dikkate alınıp alınmayacağı ile söz konusu sürenin 657 sayılı Kanunun 108/E maddesinde belirtilen 5 yıllık sürenin hesabında dikkate alınıp alınmayacağı,

3) Doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin kıdem aylığına esas hizmet süresinin hesabında dikkate alınıp alınmayacağı,

4) 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa ekli Ek Gösterge Cetvelinde "*Profesör kadrosunda dört yılı tamamlamış bulunanlar*"ın 6400 ek gösterge rakamından yararlanacağına ilişkin ifadenin bulunduğunu belirterek, söz konusu ifadede geçen 4 yılın hesabında doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin dikkate alınıp alınmayacağı,

5) 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa ekli Makam Tazminatı Cetvelinde yer alan "Bu (Profesör) kadroda üç yılını tamamlamış olmak şartıyla" 6000 tazminat göstergesinden yararlanacağına ilişkin ifadenin bulunduğunu belirterek, söz konusu ifadede geçen 3 yılın hesabında doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin dikkate alınıp alınmayacağı

hususunda görüş talep edilmektedir.

1) Doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 37 nci, 64 üncü maddesi ile 68 inci maddesinin (B) fıkrası kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği hususunda;

Bilindiği üzere; 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin Ortak Hükümler Bölümünün (C) fıkrasının 8 inci bendinde; "108 inci maddenin (B) fıkrası uyarınca kullanılan aylıksız izin süreleri, her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir." hükmü yer almakta olup; mezkur bent gerekçesinde ise, "Memurların doğum sonrası aylıksız izinde geçirdikleri sürelerin kademe ve derece intibakında değerlendirilmesi öngörülmektedir." denilmektedir.

Anılan Kanunun "Yükselinebilecek derecenin üstünde bir dereceye yükselme" başlıklı 37 nci maddesinde, "Bu kanun hükümlerine göre öğrenim durumları, hizmet sınıfları ve görev unvanları itibariyle azami yükselebilecekleri derecelerin dördüncü kademesinden aylık almaya hak kazanan ve son sekiz yıllık süre içinde herhangi bir disiplin cezası almayanların kazanılmış hak aylıkları kadro şartı aranmaksızın bir üst dereceye yükseltilir." hükmü, "Kademe ve kademe ilerlemesi" başlıklı 64 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında, "Son sekiz yıl içinde herhangi bir disiplin cezası almayan memurlara, aylık derecelerinin yükseltilmesinde dikkate alınmak üzere bir kademe ilerlemesi uygulanır." hükmü, 68/B maddesinde, "Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı ile Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı hariç, sınıfların 1, 2, 3 ve 4 üncü derecelerindeki kadrolarına, derece yükselmesindeki süre kaydı aranmaksızın, atanmasındaki usule göre daha aşağıdaki derecelerden atama yapılabilir.

Ancak, bu şekilde bir atamanın yapılabilmesi için ilgilinin;

- a) 1 inci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300 ve daha yukarıda olanlar için en az 12 yıl,
- b) 1 inci ve 2 nci dereceli kadrolardan ek göstergesi 5300'den az olanlar için en az 10 yıl,
- c) 3 üncü ve 4 üncü dereceli kadrolar için en az 8 yıl, hizmetinin bulunması ve yükseköğrenim görmüş olması şarttır. Dört yıldan az süreli yükseköğrenim görenler için bu süreler iki yıl ilave edilir. Bu sürelerin hesabında; 8/6/1984 tarihli ve 217 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesi kapsamına dahil kurumlarda fiilen çalışılan süreler ile Yasama Organı Üyeliğinde, belediye başkanlığında, belediye ve il genel meclisi üyeliğinde, kanunlarla kurulan fonlarda, muvazzaf askerlikte, okul devresi dahil yedek subaylıkta ve uluslararası kuruluşlarda geçen sürelerin tamamı ile yükseköğrenim gördükten sonra özel kurumlarda veya serbest olarak çalıştıkları sürenin; Başbakanlık ve bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının müsteşar ve müsteşar yardımcıları ile en üst yönetici konumundaki genel

müdür ve başkan kadrolarına atanacaklar için tamamı, diğer kadrolara atanacaklar için altı yılı geçmemek üzere dörtte üçü dikkate alınır." hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki hükümler çerçevesinde;

- Devlet memurunun doğum sebebiyle kullandığı aylıksız izin süresinin kazanılmış hak aylığına esas derece ve kademesinde dikkate alınması gerektiği, söz konusu intibak işleminin aylıksız izin süresinin bitimini müteakiben memurun göreve başlamasından sonra yapılması gerektiği,

- 657 sayılı Kanunun hizmet değerlendirilmesine ilişkin 36 ncı maddesinin Ortak Hükümler Bölümünün (C) fıkrasının 1, 2, 3 ve 4 üncü bentlerinde kazanılmış hak aylığında değerlendirilen sürelerin "*memuriyette geçmiş sayıldığı*" belirtilmiş, mezkur fıkranın 5, 6, 7 nci fıkralarında ise değerlendirilen süreler "**hizmet**" olarak ifade edilmekle birlikte, mezkur fıkranın 8 inci bendinde ise aylıksız izin süresinin memuriyette geçmiş sayılacağına veya hizmet olduğuna ilişkin herhangi bir ifadeye yer verilmediğinden söz konusu aylıksız izin süresinin "**hizmet**" olarak kabul edilmemesi gerektiği,

- Devlet memurunun doğum sebebiyle kullandığı aylıksız izin süresinin 657 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde yer alan "son sekiz yıllık süre" ibaresinin kapsamında dikkate alınamayacağı,

- Devlet memurunun doğum sebebiyle kullandığı aylıksız izin süresinin 657 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "son sekiz yıl" ibaresinin kapsamında dikkate alınamayacağı,

- Devlet memurunun doğum sebebiyle kullandığı aylıksız izin süresinin 657 sayılı Kanunun 68/B maddesi kapsamında dikkate alınamayacağı,

mütalaa edilmektedir.

2- Doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin yıllık izne esas hizmet süresinin hesabında dikkate alınıp alınmayacağı ile söz konusu sürenin 657 sayılı Kanunun 108/E maddesinde belirtilen 5 yıllık sürenin hesabında dikkate alınıp alınmayacağı hususunda;

Bilindiği üzere; 657 sayılı Kanunun "Yıllık izin" başlıklı 102 nci maddesinde , "Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için yirmi

gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür. Zorunlu hallerde bu süreler gidiş ve dönüş için en çok ikişer gün eklenebilir." hükmü, 108/E maddesinde, "E) Memura, yıllık izinde esas alınan süreler itibarıyla beş hizmet yılını tamamlamış olması ve isteği halinde memuriyeti boyunca ve en fazla iki defada kullanılmak üzere, toplam bir yıla kadar aylıksız izin verilebilir. Ancak, sıkıyönetim, olağanüstü hal veya genel hayata müessir afet hali ilan edilen bölgelere 72 nci madde gereğince belli bir süre görev yapmak üzere zorunlu olarak sürekli görevle atananlar hakkında bu bölgelerdeki görev süreleri içinde bu fıkra hükmü uygulanmaz." hükmü yer almaktadır.

Yıllık izinlerin kullanılması hakkında Maliye Bakanlığınca 62, 140 ve 154 seri nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği çıkarılmış olup, 154 Seri No'lu Tebliğde, "Yıllık izin sürelerinin hesabında, hangi statüde olursa olsun kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet süreleri ile kamu kurum ve kuruluşlarında geçmesi dahi Devlet memurlarının kazanılmış hak aylıklarında değerlendirilen hizmet sürelerinin dikkate alınması," gerektiği belirtilmektedir.

Bu itibarla;

- Doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin "hizmet" olarak değerlendirilmemesi sebebiyle söz konusu sürenin 154 seri nolu Tebliğde yer alan "kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet süreleri" kapsamında bulunmadığı, dolayısıyla doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin yıllık izne esas hizmet süresinde dikkate alınmayacağı,

- Doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin 657 sayılı Kanunun 108/E maddesi geçen 5 yıllık sürenin hesabında dikkate alınmayacağı, mütalaa edilmektedir.

3- Doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin kıdem aylığına esas hizmet süresinin hesabında dikkate alınıp alınmayacağı hususunda;

Bilindiği üzere, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinde, "*Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa göre almakta olan personele 1000 gösterge rakamı üzerinden memuriyet taban aylığı ödenir.*

Birinci fıkra kapsamına girenlere her bir hizmet yılı için 15 (20) gösterge rakamı karşılığı kıdem aylığı ödenir. Ancak 25 ve daha fazla hizmet yılını dolduranlar için gösterge rakamı 375 (500) olarak uygulanır.

Hizmet yılları itibariyle ödenecek kıdem aylığının tesbitinde kazanılmış hak aylığının hesabında değerlendirilen süreler esas alınır... " hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla; kıdem aylığının tespitinde kazanılmış hak aylığında değerlendirilen sürelerin esas alınması ve doğum sebebiyle aylıksız izinde geçen sürelerin de kazanılmış hak aylığında değerlendirilen bir süre olması sebebiyle bahsi geçen sürelerin kıdem aylığın tespitinde dikkate alınması gerektiği mütalaa edilmektedir.

4 - 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa ekli Ek Gösterge Cetvelinde yer alan "Profesör kadrosunda dört yılı tamamlamış bulunanlar"ın 6400 ek gösterge rakamından yararlanmasına ilişkin ifadede geçen 4 yılın hesabında doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin dikkate alınıp alınmayacağı,

5-2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa ekli Makam Tazminatı Cetvelinde yer alan "Bu (Profesör) kadroda üç yılını tamamlamış olmak şartıyla" 6000 tazminat göstergesinden yararlanmasına ilişkin ifadede geçen 3 yılın hesabında doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin dikkate alınıp alınmayacağı hususunda;

Bilindiği üzere, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun "İzinler" başlıklı 64 üncü maddesinde, "*Öğretim elemanları yıllık izinlerini, normal olarak, öğrenime ara verilen zamanlarda kullanırlar. Bunların diğer izinleri ile Yükseköğretim üst kuruluşları personelinin ve yükseköğretim kurumları memurlarının izin işleri 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre yürütülür.*" hükmü yer almaktadır. 657 sayılı Kanunun 108 inci maddesinin (B) bendinde ise, "*Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca verilen izin süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir.*" hükmü yer almaktadır.

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa ekli Ek Gösterge Cetvelinde "Profesör kadrosunda dört yılı tamamlamış bulunanlar"ın 6400 ek gösterge rakamından yararlanacağı ifade edilmekte, mezkur Kanuna ekli Makam Tazminatı Cetvelinde "Bu (Profesör) kadroda üç

yılını tamamlamış olmak şartıyla" söz konusu personelin 6000 tazminat göstergesinden yararlanacağı ifade edilmektedir.

Bu itibarla; 2 914 sayılı Kanuna ekli Ek Gösterge Cetvelinde profesörlerin 6400 ek gösterge rakamından yararlanması için profesör kadrosunda 4 yılını tamamlama şartı, mezkur Kanuna ekli Makam Tazminatı Cetvelinde ise profesörlerin 6000 makam tazminatı göstergesinden yararlanması için söz konusu kadroda 3 yılı tamamlama şartı getirilmiş olup, aylıksız izin verilen personelin söz konusu izin süresince kadroda bulunma halinin devam etmesi sebebiyle doğum sebebiyle verilen aylıksız izin süresinin bahsi geçen 4 yılın ve 3 yılın hesabında dikkate alınması gerektiği mütalaa edilmektedir.